

Nr 103.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till inredning och utrustning av nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier; given Stockholms slott den 9 mars 1951.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Eije Mossberg.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen äskas anslag för inredning och utrustning av den beslutade nybyggnaden för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier, vilken beräknas stå färdig under senare hälften av år 1952. De totala kostnaderna för ändamålet uppskattas till ca 1 235 000 kronor, varav för nästa budgetår erfordras 1 015 000 kronor.

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför
Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 9 mars 1951.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Mossberg.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under elfte huvudtiteln, punkten 18, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Inredning och utrustning av nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier för budgetåret 1951/52 beräkna ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

Jag anhåller nu att få upptaga denna anslagsfråga till fortsatt behandling.

Förslag.

Medicinalstyrelsen har med skrivelse den 28 februari 1951 överlämnat av föreståndarna för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier gjorda framställningar om anvisande av medel för inredning och utrustning av nybyggnaden för de båda laboratorierna.

Föreståndaren för statens rättskemiska laboratorium framhåller, att byggnadsarbetena beräknas kunna slutföras under loppet av andra halvåret 1952. Det är ur flera synpunkter av största vikt, att erforderliga medel för gäldande av utrustningskostnaderna i sin helhet anvisas redan för budgetåret 1951/52. Leveranstiderna för viss apparatur äro mycket långa, varjämte ökade svårigheter redan visat sig att importera varor, varom här är fråga, av hög kvalitet. Man har vidare att räkna med betydande prisstegringar, om icke beställningar kunna ske snarast möjligt. Därest medel för utrustningen anvisas redan för nästa budgetår, skulle förluster kunna undvikas, särskilt i fråga om importvaror från hårdvalutaländer.

Inredningskostnaderna ha av byggnadsstyrelsen beräknats till 440 000 kronor för båda laboratorierna. Härav belöpa 68 000 kronor på rättskemiska laboratoriets egna lokaler och 59 443 kronor på laboratoriets andel av de med farmaceutiska laboratoriet gemensamma lokalerna. Tillhoppa erfordras sålunda för rättskemiska laboratoriets del 127 443 kronor.

Utrustningskostnaderna beräknas till 242 800 kronor för rättskemiska laboratoriets egna lokaler, till 34 000 kronor för gemensamma lokaler samt till 30 200 kronor för diverse och oförutsedda utgifter eller sammanlagt

307 000 kronor. Kostnaderna för nyanskaffning av apparatur uppgå till ett jämförelsevis högt belopp, vilket beror på att laboratoriet icke på 30 år fått anslag till några väsentliga nyanskaffningar (med undantag för vissa frysboxar och kylskåp m. m.). Laboratoriet saknar därför helt och hållet vissa moderna apparater, som i och för sig äro nödvändiga för dess verksamhet alldeles oberoende av flyttningen till nya lokaler, och även i övrigt är laboratoriets apparatur i många avseenden föråldrad och otillräcklig.

Det sammanlagda medelsbehovet uppgår sålunda för laboratoriets del till (127 443 + 307 000) 434 443 kronor.

Kostnadsberäkningarna grunda sig på priserna den 1 februari 1951, varför de verkliga kostnaderna på grund av redan nu förutsedda prisstegringar med säkerhet måste bliva väsentligt högre.

Föreståndaren för statens farmaceutiska laboratorium framhåller på i huvudsak samma skäl, som förut angivits beträffande rättskemiska laboratoriet, angelägenheten av att anslag för bestridande av hela utrustningskostnaden anvisas snarast möjligt. Inredningskostnaderna däremot torde enligt uppgift från byggnadsstyrelsen kunna fördelas lika på budgetåren 1951/52 och 1952/53.

Inredningskostnaderna belöpa sig för laboratoriets del till i runt tal 310 000 kronor. Den nuvarande fasta inredningen kan ej medföras till nybyggnaden, enär den icke tillhör staten utan fastighetsägaren.

Kostnaderna för erforderlig utrustning uppskattas till 520 000 kronor. Kostnadsberäkningarna förutsätta, att praktiskt taget all utrustning skall medtagas till den nya institutionen. En reovering av delar av utrustningen (vissa möbler, apparater etc.) blir emellertid nödvändig. Utgifterna härför avses skola rymmas inom nämnda belopp. Beträffande laboratoriets kemiska avdelning framhålles, att avdelningen de sista åren icke fått tillfälle täcka en del aktuella behov, varjämte spridningen av lokalerna nödvändiggör en viss dubblering av apparater och utensilier. När biologiska avdelningen inrättades vid årsskiftet 1938—39, erhöll farmaceutiska laboratoriet härför endast det anslag, som ansågs erforderligt för påbörjande av det djurexperimentella arbetet. Apparatur och övrig utrustning skulle sedan kompletteras år från år i proportion till behovet och verksamhetens omfattning. Under de följande åren utökades densamma och så även personalen. På grund av kriget och därav följande ekonomiska läge blev det emellertid icke möjligt att komplettera utrustningen.

Beräkningarna av såväl inrednings- som utrustningskostnaderna innefatta jämväl de belopp, som äro erforderliga för verksamheten vid svenska farmakopékommitténs laboratorium, vilket skall inrymmas inom samma byggnad.

Medicinalstyrelsen upplyser, att laboratorieföreståndarnas framställningar remitterats till centrala sjukvårdsberedningen med anhållan om granskning snarast möjligt. Sedan sjukvårdsberedningens yttrande inkommit, avser styrelsen att redovisa sin definitiva ståndpunkt för Kungl. Maj:t, så snart omständigheterna det medgiva.

Styrelsen föreslår på av föreståndarna anförda vägande skäl, att halva inredningskostnaden och hela utrustningskostnaden anvisas för budgetåret 1951/52. Det torde icke böra ifrågakomma, att ianspråktagandet av den redan påbörjade byggnaden skulle uppskjutas ett helt år enbart av den anledningen, att kostnadsberäkningarna icke kunnat färdigställas i sådan tid, att en fingranskning av dem kunnat medhinnas. På grund härav hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t, i överensstämmelse med vad som tillämpats i andra sammanhang, nu gör framställning till riksdagen och därvid förklarar sig ämna beakta alla besparingsmöjligheter, vilka kunna framkomma och godkännas vid den fortsatta granskningen. Möjligen kan centrala sjukvårdsberedningen medhinna sin granskning i sådan tid, att beredningen eller medicinalstyrelsen inför vederbörande riksdagsutskott kan redovisa resultatet av densamma.

Beträffande inredningskostnaderna för de båda laboratorierna har från byggnadsstyrelsen införskaffats utlåtande, varav synes framgå, att befintlig inredning skall medföras i den utsträckning, som betingas av hänsyn till sund ekonomi.

I utrustningskostnaderna ha för båda laboratorierna medräknats kostnader för vissa förbrukningsartiklar såsom glasvaror, kemikalier m. m. Utan en kännbar upprustning i dessa hänseenden får en godtagbar funktion av laboratorierna anses äventyrad. Även beredskapshänsyn synas tala för att dessa poster godtagas i och för sig.

Vad härefter angår de föreslagna beloppen har vid styrelsens översiktliga granskning icke framkommit anledning till erinran mot de av föreståndaren för rättskemiska laboratoriet i huvudframställningen gjorda beräkningarna.

Beräkningarna från föreståndaren för farmaceutiska laboratoriet ha emellertid givit medicinalstyrelsen den uppfattningen, att man — även om beräkningarna icke på något sätt äro tilltagna i överkant — med hårdhänt sparsamhet bör kunna sänka beloppet för utrustning med omkring 30 000 kronor.

Styrelsen beräknar alltså inredningskostnaderna till, för rättskemiska laboratoriet 127 443 kronor och för farmaceutiska laboratoriet 310 000 kronor eller tillhopa 437 443 kronor.

Av detta belopp skulle hälften eller 218 721 kronor anvisas för nästa budgetår.

Kostnaderna för utrustning uppskattar styrelsen till, för rättskemiska laboratoriet 307 000 kronor och för farmaceutiska laboratoriet 489 279 kronor eller tillhopa 796 279 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår uppgår alltså till (218 721 + 796 279) 1 015 000 kronor.

Departementschefen.

Uppförandet av den beslutade nybyggnaden för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier har påbörjats under hösten 1950 och arbetet beräknas numera kunna i huvudsak slutföras under senare hälften av år 1952. Härför erforderlig ytterligare medelsanvisning har äskats i årets statsverks-

proposition (Bil. 32, kapitalbudgeten). Enär vissa lokaler komma att upplätas för tandläkarutbildning och dessa erfordras hösten 1951, torde en del av byggnaden bliva färdigställd redan tidigare. Då det är angeläget, att laboratorier kunna inflytta i de nya lokalerna omedelbart efter dessas färdigställande, måste medel för inredning och utrustning jämte anskaffning av inventarier m. m. äskas redan av innevarande års riksdag.

Detaljerade kostnadsberäkningar för ändamålet ha numera verkställts. Inredningskostnaderna uppskattas sålunda till, för rättskemiska laboratoriet 127 443 kronor och för farmaceutiska laboratoriet 310 000 kronor eller tillhopa 437 443 kronor. Då kostnaderna för utrustning av de båda laboratorierna beräknas uppgå till 307 000 resp. 489 279 kronor eller tillhopa 796 279 kronor, kan det totala medelsbehovet uppskattas till $(437\,443 + 796\,279)$ 1 233 722 kronor, eller i runt tal 1 235 000 kronor. Förslagen äro fortfarande föremål för granskning inom centrala sjukvårdsberedningen. Tills vidare anser jag mig emellertid böra godtaga de framlagda kostnadsberäkningarna. På av laboratorieföreståndarna anförda skäl och i likhet med medicinalstyrelsen anser jag, att medel för inköp av all erforderlig utrustning bör anvisas för nästa budgetår, medan inredningskostnaderna synas kunna fördelas lika på de båda närmaste budgetåren. Medelsbehovet för budgetåret 1951/52 skulle i enlighet härmed uppgå till $(218\,721 + 796\,279)$ 1 015 000 kronor. Jag förordar alltså, att för ändamålet anvisas ett reservationsanslag av nämnda belopp. Jag förutsätter därvid, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan förslaget granskats av centrala sjukvårdsberedningen, bestämma det belopp, som må tagas i anspråk av anslaget.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inredning och utrustning av nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier* för budgetåret 1951/52 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 015 000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eivor Hermansson.